

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Ю. СВИРИДЕНКО

“ ”

2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про засади розмежування та розподілу
повноважень між рівнями публічного врядування

Цей Закон визначає засади, принципи, умови та критерії розмежування та розподілу повноважень між рівнями та органами публічного врядування та забезпечення органів публічного врядування належними ресурсами, співмірними з обсягом їх повноважень, з метою підвищення ефективності публічного врядування, забезпечення доступності та якості надання послуг.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) самостійність місцевого самоврядування — гарантоване право і спроможність місцевого самоврядування в межах, визначених Конституцією та законами України, самостійно, на відповідній території, під власну відповідальність, в інтересах жителів планувати, регулювати та управляти суттєвою часткою публічних справ, користуватися визначеними законом ресурсами та бути захищеними від протиправного втручання з боку інших осіб;

2) делегування повноважень — процес передачі законом органам місцевого самоврядування повноважень органів виконавчої влади шляхом їх вилучення з компетенції відповідного органу, із збереженням правової природи таких повноважень, контролю за їх виконанням та забезпеченням необхідних ресурсів;

3) органи публічного врядування — органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування;

4) розмежування повноважень — процес визначення повноважень органів публічного врядування за різними рівнями та видами;

5) розподіл повноважень — процес визначення повноважень і окремих функцій в межах одного рівня та виду органу публічного врядування;

6) спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст — це сукупність спільно значущих потреб, цілей і завдань кількох територіальних громад, що виходять за межі можливостей або доцільності їх самостійного вирішення однією територіальною громадою, потребують постійної координації, консолідації ресурсів і організації виконання на районному чи обласному рівнях, спрямовані на забезпечення рівного доступу жителів до послуг та недопущення диспропорцій у якості цих послуг;

7) сфера компетенції органів публічного врядування — сукупність повноважень органу публічного врядування у відповідній сфері суспільних відносин, що визначають обсяги правотворчої, організаційно-розпорядчої, контрольної та іншої правозастосовної діяльності, які орган публічного врядування має право здійснювати у межах своєї предметної та територіальної юрисдикції.

2. Інші терміни у цьому Законі вживаються у значеннях, наведених у Бюджетному кодексі України, Законах України “Про правотворчу діяльність”, “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про місцеві державні адміністрації”, “Про центральні органи виконавчої влади” та інших законодавчих актах України.

Стаття 2. Предмет регулювання та сфера дії цього Закону

1. Цей Закон відповідно до Конституції України та Європейської хартії місцевого самоврядування визначає рамкові засади, принципи, умови та критерії розмежування і розподілу повноважень між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також засади ресурсного забезпечення реалізації таких повноважень і межі самостійності місцевого самоврядування при їх здійсненні.

2. Положення цього Закону застосовуються під час підготовки, прийняття та внесення змін до законів та інших нормативно-правових актів, якими визначаються або змінюються повноваження органів публічного врядування, та не здійснюють безпосереднього перерозподілу повноважень, встановлених Конституцією України та законами України.

Стаття 3. Правова основа розмежування та розподілу повноважень

1. Законодавство у сфері розмежування та розподілу повноважень органів публічного врядування складається з Конституції України, Європейської хартії місцевого самоврядування та інших міжнародних договорів України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, цього Закону та інших законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України.

2. Виключно цим Законом визначаються засади, принципи, умови та критерії розмежування і розподілу повноважень між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їх рівнями. Зміст, обсяг, порядок реалізації повноважень та їх розмежування визначаються законами України відповідно до положень цього Закону.

Зміни до цього Закону можуть вноситись виключно законом про внесення змін до цього Закону. Якщо для реалізації положень поданого проекту закону про внесення змін до цього Закону необхідні зміни до інших законодавчих актів, такі зміни викладаються у розділі “Прикінцеві та перехідні положення” проекту закону про внесення змін до цього Закону.

3. Порядок розподілу повноважень між міською радою та районними в містах радами (в разі їх створення) і їх виконавчими органами визначається Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”.

4. Види видатків бюджетів на здійснення повноважень органів публічного врядування, види доходів, які формуються за рахунок закріплених за відповідними бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки, умови та порядок бюджетного вирівнювання для місцевих бюджетів, а також види, умови та порядок надання міжбюджетних трансфертів для фінансового забезпечення повноважень місцевого самоврядування, визначається Бюджетним кодексом України.

У разі якщо проектом закону передбачається розмежування або розподіл повноважень між органами публічного врядування, зміна змісту, обсягу чи порядку реалізації повноважень, що має вплив на видатки або доходи відповідних бюджетів, одночасно з таким проектом закону готується та подається проект закону про внесення відповідних змін до Бюджетного кодексу України.

5. Предмет та порядок реалізації повноважень органів публічного врядування, органи та методи контролю і нагляду за їх виконанням встановлюються законами України, що регулюють відносини у різних сферах.

Стаття 4. Принципи розмежування повноважень

1. Розмежування повноважень здійснюється відповідно до принципів:

1) верховенства права — в процесі розмежування повноважень пріоритет мають права і свободи людини як цінності, що визначають зміст і спрямованість діяльності держави, з урахуванням необхідності дотримання законності, юридичної визначеності (у тому числі чіткості, зрозумілості й однозначності викладення правових норм), запобігання зловживанню повноваженнями, рівності перед законом та недискримінації, а також гарантування доступу до правосуддя;

2) належного ресурсного забезпечення — створення державою умов, у яких органи публічного врядування будуть наділені достатніми ресурсами для ефективного виконання їхніх повноважень;

3) недопустимості дублювання повноважень — органи місцевого самоврядування не можуть приймати рішення щодо повноважень, віднесених до виключної компетенції органів державної влади, а органи державної влади не можуть приймати рішення щодо повноважень, що є компетенцією місцевого самоврядування, крім випадків передбачених Конституцією та законом України. У одній сфері компетенції повноваженнями можуть наділятися різні органи публічного врядування. Однак у таких випадках повноваження кожного органу мають бути чітко визначені без можливості їх дублювання;

4) повсюдності — відповідним повноваженням наділяються усі органи публічного врядування одного виду на одному рівні адміністративно-територіального устрою на всій території України, крім випадків, передбачених законом;

5) субсидіарності — повноваження виконується найближчими до жителів органами публічного врядування. Передача повноважень між органами публічного врядування або між рівнями публічного врядування здійснюється на основі попереднього аналізу складності виконуваних завдань, вимог щодо їх реалізації, очікуваних показників ефективності (результативності) виконання таких завдань та з урахуванням спроможності органів публічного врядування забезпечити їх виконання. У разі коли повноваження за обсягом та/або характером (складністю) його виконання є таким, що не може виконуватися органами публічного врядування нижчого рівня, таке повноваження може передаватися органам публічного врядування вищого рівня;

6) узгодження загальнодержавних, регіональних і місцевих інтересів — забезпечення балансу між правами, законними інтересами особи, територіальної громади та інтересами регіональної спільноти і суспільства в цілому.

Стаття 5. Рівні та органи публічного врядування

1. До рівнів публічного врядування, за якими здійснюється розмежування повноважень органів публічного врядування, належать:

1) центральний — центральні органи виконавчої влади;

2) регіональний — обласні ради, обласні державні адміністрації, органи влади Автономної Республіки Крим;

3) субрегіональний — районні ради, районні державні адміністрації;

4) базовий — сільські, селищні, міські, районні в містах ради (в разі їх створення) та їх виконавчі органи.

Стаття 6. Класифікація повноважень органів публічного врядування

1. Повноваження поділяються на функціональні та інституційно-організаційні.

2. Функціональні повноваження — це повноваження, спрямовані на реалізацію прав і потреб, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, територіальних громад, регіонів і держави, які відповідно до Конституції та законів України, спроможності та територіальної юрисдикції розподіляються на:

- 1) власні повноваження місцевого самоврядування;
- 2) повноваження, делеговані місцевому самоврядуванню;
- 3) факультативні повноваження;
- 4) повноваження, що належать до виключної компетенції держави.

3. Інституційно-організаційні повноваження — це повноваження, спрямовані на формування та організаційне забезпечення діяльності органів публічного врядування, створення умов для виконання повноважень.

Інституційно-організаційні повноваження визначаються законами, які врегульовують організацію та порядок діяльності органів публічного врядування.

Стаття 7. Власні повноваження місцевого самоврядування

1. Власні повноваження місцевого самоврядування — це повноваження, спрямовані на управління визначеною законом часткою сфер, що не вилучені з компетенції місцевого самоврядування та не передані органам державної влади, що здійснюються органами місцевого самоврядування під власну відповідальність та в інтересах відповідної територіальної громади або сукупності територіальних громад району, області за умови, що такі інтереси у першу чергу зумовлені їх проживанням на території відповідної територіальної громади, району, області.

2. Територіальна громада має право ініціювати та вирішувати будь-яке питання місцевого значення, пов'язане із забезпеченням життєдіяльності територіальної громади і не вилучене із сфери її компетенції Конституцією України або цим Законом і вирішення якого не передано жодному іншому органу державної влади.

3. Держава в установленому законом порядку та через визначені ним органи виконавчої влади здійснює адміністративний нагляд за здійсненням власних повноважень місцевого самоврядування виключно щодо законності актів органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб і не може включати оцінку доцільності, ефективності чи результативності їхньої діяльності.

Стаття 8. Повноваження, делеговані місцевому самоврядуванню

1. Повноваження, делеговані місцевому самоврядуванню, — це повноваження органів виконавчої влади, передані державою органам місцевого самоврядування, з метою забезпечення найбільш ефективного їх виконання на основі принципів, умов та критеріїв, визначених цим Законом.

2. Загальні вимоги до змісту, обсягу та механізму реалізації повноважень, делегованих місцевому самоврядуванню, встановлюються законодавством України в порядку, визначеному цим Законом.

3. Органи місцевого самоврядування не можуть змінювати зміст та обсяг реалізації таких повноважень, однак мають право пристосовувати спосіб (порядок) їх реалізації до місцевих умов.

4. Держава через органи виконавчої влади здійснює контроль за здійсненням делегованих повноважень щодо законності рішень, дій і бездіяльності органів місцевого самоврядування та щодо відповідності державним стандартам, нормативам та іншим вимогам, установленим законодавством, із дотриманням принципу домірності (пропорційності) втручання.

5. Спори щодо належного ресурсного забезпечення делегованих повноважень, здійснення контролю законності рішень, дій чи бездіяльності під час реалізації делегованих повноваженнями вирішуються у судовому порядку.

Стаття 9. Факультативні повноваження

1. Факультативні повноваження — це визначені законом повноваження органів виконавчої влади, які можуть передаватися виконавчим органам рад за ініціативою та відповідно до рішень сільських, селищних, міських рад, у порядку, визначеному цим Законом, без зміни їх державної правової природи.

2. Передача факультативних повноважень здійснюється на договірних засадах між відповідною сільською, селищною, міською радою та органом виконавчої влади, визначеним законом, та має гарантувати безперервність реалізації повноваження на відповідній території.

Ініціювання та передача факультативного повноваження реалізується не пізніше шестимісячного строку до початку нового бюджетного періоду.

3. Факультативне повноваження передається органу місцевого самоврядування у разі його спроможності виконувати це повноваження на території його юрисдикції відповідно до умов, визначених законом.

4. У разі звернення органу місцевого самоврядування до відповідного органу виконавчої влади з ініціативою про передачу факультативного

повноваження, такий орган забезпечує передачу такого повноваження органу місцевого самоврядування, з дотриманням визначених законом умов, або надає обґрунтовану відмову в передачі повноваження.

5. Прийняття до виконання створює для органу місцевого самоврядування обов'язок здійснювати відповідне повноваження згідно з державними стандартами, нормативами та іншими вимогами, визначеними законодавством, забезпечувати відповідну звітність, та передбачає здійснення державного контролю в обсязі, установленому для такого повноваження відповідно до законодавства.

З моменту початку виконання органом місцевого самоврядування факультативного повноваження, орган виконавчої влади втрачає право на здійснення такого повноваження на території відповідної територіальної громади.

Положення абзацу другого цієї частини не застосовуються до повноважень, що забезпечують надання послуг за екстериторіальним принципом.

6. Орган місцевого самоврядування може відмовитися від виконання факультативного повноваження з попередженням про таке рішення відповідного органу виконавчої влади не менше ніж за шість місяців до початку наступного бюджетного періоду. Така відмова органу місцевого самоврядування від виконання факультативного повноваження не передбачає застосування фінансових або інших санкцій.

Орган місцевого самоврядування забезпечує реалізацію факультативного повноваження до моменту відновлення його виконання органом виконавчої влади, але не довше ніж до початку нового бюджетного періоду.

Факультативні повноваження можуть виконуватись органом (органами) місцевого самоврядування на території декількох територіальних громад у порядку, визначеному Законом України "Про співробітництво територіальних громад" з урахуванням положень цього Закону.

7. До факультативних повноважень не застосовується принцип повсюдності, визначений цим Законом.

Стаття 10. Повноваження, що належать до виключної компетенції держави

1. До виключної компетенції держави належать повноваження, визначені Конституцією та законами України, що забезпечують єдність, цілісність і суверенітет держави, захист її територіальної цілісності, реалізацію загальнонаціональних інтересів, виконання міжнародних зобов'язань України, здійснення єдиної державної політики та

централізованого державного регулювання у сферах, що не допускають делегування органам місцевого самоврядування. Зазначені повноваження поширюються на всю територію держави, всіх юридичних та фізичних осіб, незалежно від місця їх проживання чи розташування, та реалізуються виключно за обов'язковими стандартами, нормативами, іншими вимогами на всій території України.

Стаття 11. Критерії розмежування власних та делегованих повноважень місцевого самоврядування

1. Віднесення повноваження до власних або делегованих місцевому самоврядуванню здійснюється виключно законом відповідно до критеріїв, визначених цією статтею.

2. Повноваження не може одночасно належати до власних і делегованих місцевому самоврядуванню.

3. За відсутності у законі прямого віднесення повноваження до делегованих місцевому самоврядуванню або до компетенції держави діє презумпція належності такого повноваження до власних повноважень місцевого самоврядування (свобода місцевого самоврядування).

4. Повноваження відноситься до власних повноважень місцевого самоврядування за одночасної наявності таких ознак:

1) локальний інтерес — основним вигодонабувачем від реалізації повноваження є відповідна територіальна громада чи сукупність територіальних громад відповідного району, області, а наслідки реалізації повноваження переважно виникають у межах відповідної території територіальної громади, району, області;

2) самостійність реалізації — реалізація не зумовлює обов'язкової координації рішень та дій органами публічного врядування вищого рівня та не потребує прийняття ними уніфікованих міжтериторіальних рішень;

3) локальний контекст — форми та способи виконання повноваження переважно залежать від місцевих умов (соціально-демографічних, просторових, інфраструктурних, економічних тощо) і передбачають їх обов'язкове врахування при виконанні повноваження;

4) інституційна сталість — повноваження може здійснюватися органами місцевого самоврядування відповідного рівня на постійній основі під власну відповідальність.

5. Повноваження відноситься до повноважень, делегованих місцевому самоврядуванню, за одночасної наявності таких ознак:

1) державна належність — повноваження належить до сфери компетенції держави і передається для здійснення на відповідний рівень місцевого самоврядування за принципом субсидіарності;

2) уніфіковані вимоги — зміст і результати виконання повноваження визначені законодавством на національному рівні через єдині стандарти, нормативи, інші вимоги та/або цільові показники результату;

3) міжтериторіальна узгодженість — наявні міжтериторіальні зовнішні чинники, що потребують централізованого встановлення правил і державного моніторингу виконання для недопущення диспропорцій якості надання послуг або вирішення інших публічних справ;

4) правова сталість — здійснюється на постійній основі як повноваження держави з можливістю повернення його органам виконавчої влади у порядку та на умовах, визначених законом, із гарантією безперервності та якості послуг.

Стаття 12. Критерії розмежування повноважень між рівнями місцевого самоврядування

1. Повноваження місцевого самоврядування реалізуються на базовому рівні, якщо вони не віднесені відповідно до критеріїв, визначених частиною другою і третьою цієї статті, на субрегіональний і регіональний рівень місцевого самоврядування.

Рівень публічного врядування, на якому здійснюється повноваження, визначається на основі цього Закону з урахуванням критеріїв, встановлених цією статтею, без зміни правової природи повноваження як власного або делегованого місцевому самоврядуванню.

2. Повноваження місцевого самоврядування реалізуються на субрегіональному рівні в разі їх відповідності більш ніж половині таких критеріїв:

1) реалізація повноваження одночасно впливає на задоволення спільних інтересів більшості територіальних громад району;

2) диспропорції між територіальними громадами у доступі та якості зменшуються за умови реалізації такого повноваження на районному рівні;

3) реалізація повноваження потребує постійної координації на субрегіональному рівні;

4) відповідне повноваження має спеціалізований характер з низькою частотою реалізації на базовому рівні;

5) повноваження реалізується на субрегіональному рівні ефективніше та економічніше ніж на базовому рівні.

3. Повноваження місцевого самоврядування реалізуються на регіональному рівні в разі їх відповідності більш ніж половині таких критеріїв:

1) повноваження направлене на задоволення потреб жителів більшості територіальних громад області та потребують постійної координації на регіональному рівні;

2) диспропорції між територіальними громадами у доступі та якості зменшуються за умови реалізації такого повноваження на регіональному рівні;

3) відповідне повноваження має високоспеціалізований характер з низькою частотою реалізації на базовому та субрегіональному рівнях;

4) повноваження реалізується на регіональному рівні ефективніше та економічніше ніж на базовому та субрегіональному рівнях;

5) реалізація повноваження стосується більш ніж одного району області та потребує координації на регіональному рівні, у тому числі щодо резервування ресурсів і готовності до надзвичайних ситуацій.

6) реалізація повноваження передбачає технологічну або інфраструктурну взаємозалежність територіальних громад області.

4. Органи публічного врядування можуть організовувати спільне здійснення повноважень або передавати їх виконання іншому органу публічного врядування на договірних засадах з компенсацією витрат, якщо це не суперечить закону і забезпечує досягнення нормативів доступності, якості та економічної доцільності. Таке спільне здійснення не змінює правової природи повноваження та рівня юридичної відповідальності.

Стаття 13. Умови делегування повноважень держави місцевому самоврядуванню

1. Держава виключно законом передає повноваження місцевому самоврядуванню за наступних умов:

1) повноваження охоплюється предметом регулювання та сферою дії цього Закону і не віднесене до виключної компетенції держави;

2) делегування забезпечує найбільш ефективно їх виконання на основі принципів, умов та критеріїв, визначених цим Законом: повноваження найбільш ефективно може здійснюватися на відповідному рівні місцевого самоврядування, а якість, доступність, безперервність та ефективність його реалізації є співмірною з витратами на його виконання;

3) повноваження може здійснюватися органами місцевого самоврядування відповідного рівня на всій території України, крім випадків, передбачених законом;

4) зміст, обсяг та порядок реалізації, моніторингу та звітності реалізації повноваження встановлені законом; підзаконні нормативно-правові акти можуть деталізувати процедури здійснення без зміни змісту та обсягу повноважень;

5) методологія розрахунку вартості належного виконання повноваження затверджена законом або на виконання закону; для різних функціональних типів територій допускається диференціація показників з огляду на їх особливості;

6) при делегуванні повноваження здійснюється його ресурсне забезпечення (фінансове, матеріально-технічне, методологічне, інформаційне);

7) делегування здійснено за результатами консультацій з асоціаціями органів місцевого самоврядування із всеукраїнським статусом у порядку і в строки, визначені законом.

2. При делегуванні повноважень забезпечується професійне навчання посадових осіб місцевого самоврядування та інших працівників органу, якому делегується повноваження.

3. Делеговане повноваження здійснюється органами місцевого самоврядування на постійній основі з можливістю повернення державою повноваження відповідним органам виконавчої влади у порядку та на умовах, визначених законом, із збереженням безперервності, доступності та якості послуг, на надання яких направлено відповідне повноваження.

Стаття 14. Особливості реалізації повноважень держави та місцевого самоврядування в умовах воєнного чи надзвичайного стану

1. Обмеження самостійності органів місцевого самоврядування та їх повноважень в умовах воєнного або надзвичайного стану є тимчасовим заходом виняткового характеру. Такі обмеження допускаються лише з мотивів національної безпеки та оборони, здійснюються у межах та у спосіб, встановлених Конституцією і законами України, мають бути пропорційними меті і цілям, для досягнення яких вони запроваджені.

2. Повноваження з формування та реалізації державної політики у сферах оборони, державної безпеки, розвідки та контррозвідки, протидії злочинності, охорони громадського порядку, належать до компетенції держави та не підлягають делегуванню органам місцевого самоврядування. Органи місцевого самоврядування виконують визначені законами України завдання у зазначених сферах, а також можуть залучатися до здійснення заходів правового режиму воєнного або надзвичайного стану у порядку і межах, прямо встановлених законом, під координацією військового командування та/або уповноважених органів державної влади, з урахуванням особливостей, встановлених законами України “Про правовий режим воєнного стану” та “Про військово-цивільні адміністрації”.

3. Покладення на органи місцевого самоврядування додаткових завдань в умовах воєнного чи надзвичайного стану здійснюється з одночасним їх забезпеченням необхідними ресурсами. У невідкладних випадках

повноваження може передаватись місцевому самоврядуванню без відповідного ресурсного забезпечення з наступною компенсацією витрат державою у порядку, визначеному законом.

4. Закон України “Про правовий режим воєнного стану” та Закон України “Про правовий режим надзвичайного стану” мають чітко визначати критерії (принципи, умови) відновлення звичайного режиму діяльності органів публічного врядування, процес та етапи повернення відповідних повноважень органам місцевого самоврядування, забезпечення стабільності та безперервності їх діяльності для відновлення ефективного управління на місцях.

5. Особливості реалізації повноважень держави та місцевого самоврядування на тимчасово окупованій території України визначається окремим законом.

Стаття 15. Ресурсне забезпечення реалізації повноважень органів публічного врядування

1. Реалізація повноважень, що належать до компетенції держави та здійснюються органами виконавчої влади, забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету України.

2. Власні повноваження місцевого самоврядування забезпечуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, що формуються за рахунок надходжень від місцевих податків та зборів, інших джерел надходжень згідно з бюджетним законодавством.

3. Повноваження, делеговані місцевому самоврядуванню, забезпечуються за рахунок міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам, а також шляхом закріплення за відповідними місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки.

Загальний обсяг таких фінансових ресурсів має відповідати обсягу делегованих повноважень.

Місцевими радами можуть прийматися рішення про додаткове фінансове забезпечення делегованих повноважень за умови надання послуги вище визначених державних стандартів, нормативів та цільових показників (за наявності).

4. З метою мінімізації диспропорцій внаслідок нерівномірного розподілу між місцевими бюджетами надходжень для фінансового забезпечення виконання делегованих повноважень запроваджується система бюджетного вирівнювання. Вона встановлюється з урахуванням усієї системи місцевих бюджетів, застосовується до визначених бюджетним законодавством місцевих бюджетів та є збалансованою.

5. Законом можуть встановлюватись максимальні межі видатків щодо деяких повноважень органів публічного врядування.

6. При виконанні повноважень органи місцевого самоврядування можуть вільно розпоряджатися коштами місцевого бюджету, в межах чинного законодавства.

7. Факультативні повноваження забезпечуються за рахунок коштів місцевих бюджетів, у тому числі плати (адміністративного збору) за надання адміністративних послуг та у випадках, визначених Законом, субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, які носять компенсаційний характер.

8. Держава гарантує органам та посадовим особам місцевого самоврядування доступ до відповідних публічних електронних реєстрів та інших інформаційних систем, необхідних для здійснення повноважень місцевого самоврядування.

9. З метою забезпечення належного публічного врядування держава визначає організаційні засади функціонування системи професійного навчання державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, а також забезпечує методологічну підтримку у сферах публічного врядування, що є предметом регулювання цього Закону.

Стаття 16. Межі самостійності органів місцевого самоврядування в прийнятті рішень

1. Спосіб та порядок реалізації власних повноважень місцевого самоврядування визначається законом. У окремих випадках, визначених законом, виключно з метою створення належних умов для економічної конкуренції на відповідній території та/або сприяння формуванню єдиної правозастосовної практики у відповідній сфері, держава може визначати загальні умови правового регулювання певних видів власних повноважень місцевого самоврядування, за умови, що таке регулювання не призводить до позбавлення сутності самостійності місцевого самоврядування. Встановлення подібних обмежень без консультацій з асоціаціями органів місцевого самоврядування із всеукраїнським статусом не допускається.

2. Закон визначає вимоги для виконання делегованих повноважень органів місцевого самоврядування, залишаючи, як правило, органам місцевого самоврядування свободу дій у адаптації їх здійснення до місцевих умов. Випадки, у яких послуги мають надаватися за єдиними правилами, без можливості застосування дискреції з боку місцевого самоврядування, прямо визначаються відповідними законами за наслідками консультацій з місцевим самоврядуванням.

Стаття 17. Відповідальність органів місцевого самоврядування за реалізацію повноважень

1. Органи та посадові особи місцевого самоврядування несуть відповідальність перед територіальною громадою за якість та ефективність виконання власних повноважень.

2. Органи місцевого самоврядування з питань здійснення ними делегованих повноважень є підконтрольними відповідним органам виконавчої влади та несуть відповідальність щодо доступності, якості, ефективності та доцільності їх реалізації у тій мірі, у який делеговані повноваження фактично забезпечені матеріально-фінансовими ресурсами.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Положення статей 11 та 12 цього Закону щодо визначення рівня здійснення повноважень не поширюються на міста Київ та Севастополь.

3. Установити, що до утворення виконавчих органів обласних та районних рад повноваження місцевого самоврядування відповідного рівня можуть здійснюватися місцевими державними адміністраціями на підставі їх делегування обласними та районними радами відповідно до закону. Таке делегування здійснюється у межах і порядку, визначених Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”, із збереженням підзвітності та підконтрольності місцевих державних адміністрацій відповідним радам у частині здійснення делегованих повноважень.

4. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити аналіз законодавчих актів, якими визначено повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, на предмет їх відповідності засадам, принципам та критеріям, установленим цим Законом;

підготувати та подати в установленому порядку пропозиції щодо внесення змін до законів України, що регулюють зміст, обсяг та механізми реалізації повноважень органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, з урахуванням положень цього Закону;

забезпечити узгодженість галузевого законодавства з положеннями цього Закону.

5. До внесення змін до законів України та інших нормативно-правових актів з метою їх приведення у відповідність із цим Законом, але не довше ніж протягом двох років з дня набрання ним чинності, повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування здійснюються у порядку та в обсягах, визначених галузевим законодавством.

**Голова
Верховної Ради України**